

Літопис події

14-Й ФІЛОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР

Поява у другій половині ХХ століття поняття “паралітература” певною мірою ускладнила розуміння сутності самої літератури, межі якої почали “розхитуватися”. Що таке паралітература – масове читиво, що задовольняє смаки невибагливого читача й існує поряд з елітарним письменством, чи, можливо, одна зі стадій літературного розвитку? Такі питання було порушено на 14-му філологічному семінарі, який щороку відбувається в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

14-й семінар у грудні минулого року пройшов за участю провідних літературознавців та письменників з різних навчальних закладів і наукових установ Києва, Львова, Одеси, Полтави, Дніпропетровська, Луганська, Запоріжжя, Варшави, Кракова, Москви та ін. Їхні доповіді (часом гостро дискусійні) стосувалися найрізноманітніших аспектів обговорюваної теми: “Література: структура, функція, процес?” (Я. Поліщук), “Теоретико-літературна данність чи критичний вибрик?” (Г. Штонь), “Паралітературні ухили в панегіриках епохи бароко” (В. Соболю), “Модерність і паралітература: із досвіду І. Франка – дослідника новітньої літератури” (Л. Скулейко), “Літературні і паралітературні явища в українському письменстві Польщі” (В. Назарук), “Сучасне українське паравіршування” (Н. Костенко), “Російська й українська класика як паралітература, або Сучасні “інтерпретації” класичних текстів” (Н. Над’ярних), “Сучасний роман як жанр масової літератури” (Н. Бернадська), “Чи буває паралітературне літературознавство?” (А. Ткаченко), “Трансформація класичного тексту як наративна стратегія маслітератури” (О. Астаф’єв), “Пушкін – епігон?” (О. Ніколенко), “Великі” і “другорядні” письменники в літературному процесі” (Г. Александрова), “Володимир Сосюра: поет, конформіст, дисидент, націоналіст?” (С. Гальченко), “Паралітературне і постмодерне в художньому тексті Михайла Бриниха” (Г. Білик) та ін. На трьох секціях семінару виступили також понад двадцять молодих дослідників літератури – аспірантів, докторантів, кандидатів наук.

Пропонуємо вступне слово на семінарі М. Наєнка “Про помежів’я літератури й паралітератури” та доповідь Л. Скупейка.

Оксана Андріяшик

Михайло Наєнко

УДК 82.0

ПРО ПОМЕЖІВ’Я ЛІТЕРАТУРИ Й ПАРАЛІТЕРАТУРИ¹

У статті йдеться про можливість розрізнити “верх” і “низ” літературної творчості. Автор розглядає сучасне розуміння цієї проблеми критиками, істориками й теоретиками літератури.

Ключові слова: художня творчість, паралітература, текст, підтекст, модернізм, постмодернізм, прекрасне, форма, структура, наратив.

Mykhaylo Nayenko. On a borderline between literature and paraliterature

This article inquires into the possibility to distinguish between the “upper part” and the “lower part” of literary production. Thereby, the author reviews the up-to-date treatments of the issue found in literary criticism, history and theory of literature.

Key words: literary fiction, paraliterature, text, subtext, modernism, postmodernism, the beautiful, form, structure, narrative.

З означенням “паралітература” ніби все ясно: це “літературний низ”; інакше кажучи, література, що має невисокий емоційно-естетичний поріг, читиво для невибагливої, з не дуже розвиненим художнім чуттям публіки. Складнішим видається поняття

¹ У скороченому вигляді статтю було надруковано в газеті “Літературна Україна” 10 лютого 2011 р.